

Prædiken til 3. søndag efter trinitatis

Luk. 15, 11-32

Hvad er der at tilføje? I kender historien. I har forstået den. I kan selv holde jeres prædiken! Kun overgået af den barmhjertige samaritaner har lignelsen om den fortabte søn gjort sin virkning og sat sig igennem ved egen kraft. Den har sat mod i fortabte og tvunget de frelste til selvbesindelse. Den har malet et billede frem af Guds uforbeholdne kærlighed og grænseløse tilgivelse. Den er os et bestandigt værn mod alle krav om øje for øje og tand for tand. Den er en evig kritik af vores retfærdighed. Et evigt forsvar for syndige mennesker.

Vi kender historien. Vi har forstået den. Vi kan til hver en tid holde prædiken over den. Blot underligt, at vi har så svært ved at tage konsekvensen. Trods alle selvfølgeligheder, er den ingen selvfølge for os. Det er, som om vi glemmer budskabet hele tiden og skal mindes om det igen og igen.

Hvordan går til, at to sønner kan tvivle om deres faders kærlighed? Hvordan kan de nære så stærk mistillid til ham, som har givet dem livet og under dem alt? De savner anerkendelse og bekræftelse. De nages af den jalousi, som har været der siden Kains og Abels dage. Det er menneskehedens ur-synd, at vi måler og vejer os selv i forhold til

hinanden. Hvem er bedst? Hvem er den foretrukne? Hvem har størst ret til livet?

Ingen af de to sønner hviler i deres faders kærlighed. De holder sig oppe på retfærdighedens krykker. Storebror holder sig til sin førstefødselsret og sine pligter. Lillebror har ikke de samme rettigheder og pligter. Men små søskende har også deres fortrin. Alle ved, at de bliver forkælede. Det er bare at spørge. Og nu spørger han. Han vil have arven udbetalt med det samme.

Det er en frygtelig tanke. Sønnen siger til sin Fader: For mig kunne du lige så godt være død! Det er kun dine penge, som interesserer mig. Han beder om, at få sin faders kærlighed vekslet til kontanter. Så ved han nemlig, hvad han har! Og, nå ja, så fremmed er tanken os jo heller ikke! Vi har også oplevet det lille stik i hjertet, når andre fik gaver, vi ikke fik. Vi har drømt om anerkendelse, og bedst troet på den, når den var til at aflæse i overenskomster og høje honorarer. Kroner og ører! Vi kan bedst tro, at vi er gode nok, hvis vi er noget særligt. Vi drømmer om gode karakterer, flotte anmeldelser, pæne taler eller anerkendende kommentarer. Og det sker, at vi ser andres gode lykke, og tænker, at så er de vel bedre og mere

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 220. 115. årgang
Juli 2014
ISSN 0901-2214

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

værd end os, siden de har det så godt.

Den – nu allerede - fortabte søn beder om at få sin faders kærlighed vekslet til kontanter. Og han får pengene. Så meget er han altså værd! Så lidt! Mindre og mindre, efterhånden som pengene forsvinder ud af hans lomme. Der skal festes igennem, når man er nødt til at overdøve en ond samvittighed. Og hans nye land ser på ham med de samme øjne som han selv. Han er nøjagtigt det værd, som han ejer. Så længe han har penge, forstår de hans mindste vink. Den dag han ingen har, forstår de ham ikke længere. Så er han en fremmed, som ikke taler deres sprog. Pengenes sprog! Hvorfor skulle de hjælpe ham, da han spørger? For dem er han intet værd.

Det handler om Gud eller Mammon. Om det går os efter kærligheden eller pengene. Forskellen er til at tage og føle på. Da sønnen spørger første gang, spørger han om det hele, og han får det hele.

Det er diskutabelt, om det var hans ret. Heller ikke dengang arvede man, før den gamle var død og borte. Men faderen giver ham alt, hvad han beder om. Den anden gang han spørger – ude i det fremmede, er det anderledes ydmygt. Han beder kun om at få lov at spise sig mæt i svinenes foder. Han ønsker bare at overleve. Men ingen giver ham noget. Tredie gang er han vendt hjem. Han ved, at han ikke har krav på noget. Han ved, at han har omsat sin egen værdi til penge og formøblet alt, hvad han var værd. Og han beder udtrykkeligt om ingenting. ”Lad mig gå som en af dine daglejere. Lad mig blot være en dagløn værd”. Men faderen giver ham – også denne gang – det hele.

Lignelsen om den fortabte søn viser os et billede af den Gud, som svarer, hvor ingen spurgte, og som finder dem, der gik deres egne veje. Lignelsen er et yndet motiv i malerkunsten. Og hver gang er det faderens kærlighed, som bærer igennem. Ikke sønnens tillid eller elskelighed. Oftest ser han frastødende ud, - som om han virkelig er vendt tilbage fra de døde. Man kan næsten lugte forfaldet, og man aner, hvordan alle døre blev lukket, og hvordan alle vendte blikket væk, som han mødte på den lange vandring hjem. ”Min søn her var død,” siger faderen, ”men er blevet levende igen, han var fortabt, men er blevet fundet”.

Døden levner ikke noget til den, som valgte pengene fremfor kærligheden. Når han ikke længere kan bruge sine penge eller tjene sin dagløn, er han intet værd! Omvendt kan døden ikke tilintetgøre det menneske, som hører hjemme i kærligheden.

Benny Andersen har skrevet et digt om sine døde. Tallet stiger støt; men han tæller dem nu ikke, for hvad er døde tal mod sprældøde venner?! Hans døde er så påfaldende i deres usvækkede livskraft. De kan stadigvæk sætte skub i en samtale og kalde på latteren og vreden. Til gengæld er der en del u-afdøde, som er mere døde end levende.

Den fortabte søn havde lang vej hjem. Men den største afstand, han havde at gå, var, da han gik – i sig selv. Det var, da han gik fra en verden til en anden. Fra pengenes verden til kærlighedens.

Her står vi, små brødre og storebrødre, fortabte og frelste, med et ben i hver af de to verdener. Vi må indrømme, at vi ikke kan give os selv værdi. Vi kan ikke betale og

gøre os fortjent. Vi har brug for at blive set på med kærlige øjne. Som børn og forældre. Som hinandens venner. Bare fordi vi er til. Det er muligt, vi kender den lignelse ud og ind; men hver gang drikker vi den som et glas koldt vand på en varm sommerdag. Gud har forkærlighed for det fortabte. Han har et særligt blik for dem, som ingen andre kan holde ud, og ingen vil holde af, ... os, når vi dårligt kan holde os selv ud. Gud er som den gamle fader, der ser sin elendige søn på lang afstand og løber ham i møde. Han omfavner den fortabte og kysser liv i den døde.

Anne Hillgaard Pedersen

Brejning-Væggerskilde

Salmer:

487, 435, 302, 522, 788